

DECLARACIÓ PER LA PROTECCIÓ I LA PROMOCIÓ DELS ARXIUS AUDIOVISUALS DE LES TELEVISIONS LOCALS D'ANDORRA I CATALUNYA

Des de fa més de tres dècades, les televisions locals d'Andorra i Catalunya produeixen documents audiovisuals que es conserven en arxius públics i privats. Centenars de milers d'hores d'imatge i so que constitueixen un valuós llegat, tant per la seva singularitat, com pel fet de representar un testimoni fidel de la nostra realitat més pròxima. Enregistraments d'esdeveniments rellevants per a la vida local i comarcal, entrevistes i debats que recullen les sensibilitats i opinions de la ciutadania, programes d'entreteniment que reflecteixen les tendències d'una època, etc. Aquesta documentació constitueix, sens dubte, una important i imprescindible font de coneixement i ha de ser considerada com a part del nostre patrimoni cultural.

El reconeixement de la documentació audiovisual com a part del patrimoni cultural de la humanitat té el seu origen en la declaració universal de la UNESCO de 27 d'octubre de 1980 (*Recomanació per a la salvaguarda i preservació de les imatges en moviment*), una data de referència que va ser escollida per la mateixa organització, en la seva Conferència General de 2005, per commemorar anualment el Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual. D'altra banda, també l'any 2005, el Co-ordinating Council of Audiovisual Archives Associations, l'organisme que aplega les principals associacions professionals en l'àmbit dels arxius audiovisuals, publicava el document "*UNESCO instrument for the safeguarding and preservation of the audiovisual heritage: ccaa issues paper*" en el qual es feia extensiva la recomanació de la UNESCO a tots els mitjans audiovisuals, incloent-hi els films, la ràdio, els programes de televisió i els enregistraments de vídeo i àudio en qualsevol suport.

La protecció d'aquests documents no és, no obstant, una tasca senzilla. Sovint els suports utilitzats són fràgils i tenen un temps de vida útil bastant limitat que es pot escurçar a causa de l'exposició a condicions ambientals desfavorables o a les males pràctiques en l'ús i emmagatzematge dels materials. Moltes de les cintes de vídeo de les darreres dècades del segle passat es troben ja en un estat de degradació avançat i només es poden preservar mitjançant la substitució dels suports originals per còpies digitals. Així mateix, aquests documents són vulnerables a la ràpida obsolescència de la tecnologia a la qual estan íntimament lligats. La preservació d'aquesta

documentació, doncs, requereix de l'esforç i la implicació de diferents sectors, entre els quals les administracions públiques hi juguen un paper fonamental i determinant.

Per tot això considerem necessari:

1. Protegir l'herència cultural que representen els documents audiovisuals produïts per les televisions locals.
2. Posar en valor els arxius audiovisuals de les televisions locals i els professionals que hi treballen, com a garants de la preservació del nostre patrimoni històric i cultural.
3. Donar a conèixer la gran riquesa i diversitat informativa que contenen aquests documents.
4. Conscienciar la ciutadania que la desaparició d'aquests documents representa una pèrdua de la nostra memòria col·lectiva i de la nostra història.
5. Reclamar a les administracions l'establiment de polítiques públiques i la dotació de recursos econòmics i humans encaminats a la preservació d'aquest bé cultural.
6. Fer accessible la documentació als investigadors i a la ciutadania en general.
7. Alertar sobre l'extraordinària vulnerabilitat dels suports audiovisuals a la degradació física i a l'obsolescència tecnològica que pot fer-los il·legibles en pocs anys.
8. Avançar en el coneixement del patrimoni audiovisual existent. Saber en quin estat de conservació es troba i quins són els riscos que amenacen la seva pervivència.
9. Promoure en les organitzacions la gestió integral de la producció audiovisual des del moment en què ve concebut l'enregistrament fins el moment de la seva preservació a llarg termini per tal d'afavorir la seva reutilització i explotació.
10. Desenvolupar plataformes de difusió conjunta i fomentar l'ús i l'explotació dels arxius audiovisuals en la creació de productes culturals, socials o comercials.
11. Promoure l'ètica professional i el respecte als drets de propietat intel·lectual.

12. Impulsar la creació d'instruments per a la formació i capacitació dels professionals responsables de la gestió del patrimoni audiovisual.
13. Assentar les bases metodològiques per al treball als arxius audiovisuals promovent la creació de normatives, recomanacions i estàndards, i fomentant el coneixement en l'ús de les noves tecnologies.
14. Establir criteris de selecció i tria documental que contribueixin a millorar l'eficiència dels arxius i que determinin quina documentació ha de ser custodiada permanentment.
15. Dedicar recursos a la implantació de campanyes de digitalització del vídeo analògic.

Girona – Andorra la Vella – Barcelona

Març de 2015